

Pārresoru koordinācijas centrs

SADARBĪBAS PLATFORMAS “DEMOGRĀFISKO LIETU CENTRS” 18. SĒDE

2017. gada 31. augustā plkst. 15.00-16.50
Ministru Kabineta pirmā stāva Konferenču telpā

PROTOKOLS

Sēdes dienas kārtība

1. Remigrācijas pētījuma primārie secinājumi, vienošanās par pašvaldību atlasī gadījuma izpētei (case study);
2. Aktuālā informācija par Ģimenei draudzīgās pašvaldības programmas attīstības progresu (konkurss, platforma, utt.);
3. Sasniegtais progress saistībā ar informatīvo kampaņu “Laiks kopā” (iepirkums, līguma izpildītājs, vīzijas, ziņas);
4. Informācija par izveidotās Bērnu lietu sadarbības padomes darbības iecerēm un tml.;
5. Citi jautājumi.

Sēdi vada:

Imants Parādnieks, sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs” (DLC) vadītājs.

Piedalās:

Ekspertu sadarbības platformas “Demogrāfisko lietu centrs” dalībnieki un to pilnvarotie pārstāvji:

P. Leiškalns – Sociālo lietu eksperts

I. Mežs – LU EVF Ekonomikas un vadības zinātniskā institūta pētnieks, demogrāfijas jomas eksperts

E. Pole – Veselības ministrijas (VM) Valsts sekretāra vietniece stratēģiskās plānošanas un resursu vadības jautājumos

Nepiedalās:

L. Āboliņa – Labklājības ministrijas (LM) Valsts sekretāra vietniece

K. Eņģelis – Labklājības ministra padomnieks

J. Plūme – Finanšu ministrijas (FM) Valsts sekretāra vietniece budžeta jautājumos

E. Putra – FM parlamentārais sekretārs

E. Upīte – Ministru prezidenta padomniece juridiskajos jautājumos

Citi sēdes dalībnieki:

Raivis Bremšmits – VARAM Reģionālās politikas departamenta direktors

Nita Jirgensone - Pārresoru koordinācijas centra (PKC) Attīstības plānošanas nodaļas konsultante

Linda Liepa - LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta direktore

Inese Šūpule - Baltic Institute of Social Sciences pētniece

Oksana Žabko – Baltic Institute of Social Sciences pētniece

Protokolē:

Dace Valte-Rancāne (PKC)

Sēdi sāk plkst. 15.00

1. REMIGRĀCIJAS PĒTĪJUMA PRIMĀRIE SECINĀJUMI, VIENOŠANĀS PAR PAŠVALDĪBU ATLASI GADĪJUMA IZPĒTEI (CASE STUDY)

(Oksana Žabko, Inese Šūpule)

O. Žabko, I. Šūpule: prezentācija “Pētījums “Pašvaldību politikas instrumenti aizbraukušo iedzīvotāju remigrācijas veicināšanai”

Izsakās: I. Parādnieks, R.Bremšmits, N.Jirgensone, I.Mežs

Galvenās tēzes:

- 1) Kopš š.g. 1. jūlija notiek minētais pētījums, telefonintervijās aptaujātas 117 pašvaldības, papildus 2 pašvaldības pieprasījušas īpašu pieeju (Ventspils, Lielvārde), piekrītot atbildēt uz jautājumiem rakstveidā. BISS anketu adaptējis un iesniedzis aizpildīšanai;
- 2) Atzinīgi vērtējams fakts, ka telefonintervijās personīgi informāciju sniedza: 62 Domes priekšsēdētāji, 16 vietnieki, 30 izpilddirektori un 7 attīstības nodaļu pārstāvji;
- 3) Pētījums liecina, ka lielākajai daļai pašvaldību remigrācijas jautājums ir svarīgs (izņemot Pierīgas reģionu), 44% pašvaldību norāda, ka pēdējo 5 gadu laikā ir veikti pasākumi remigrācijas veicināšanai, no tiem: 21% - tikšanās ar diasporas pārstāvjiem Īrijā, Anglijā; 15% atbalsts remigrantiem-skolniekiem; 11% atbalsts mājokļa jautājumos; 8% atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai - bet vispārējā kārtībā. Kopumā lielākoties tie nav ekskluzīvi remigrācijas veicināšanas pasākumi, jo tiek piedāvāti arī pārējiem iedzīvotājiem. Tikai 6% pašvaldību šo jautājumu risina kompleksi un mērķtiecīgi;
- 4) Norādīts, ka tuvāko 5 gadu laikā: 26% pašvaldību plāno: sadarbības pasākumus, atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai, mājokļu atbalstam - bet vispārējā kārtībā. Galvenais šķērslis – *nav ideju, priekšstata, kā šo jautājumu risināt. Nepieciešams pozitīvais piemērs;*
- 5) Kā iemesli, kāpēc ¾ pašvaldību neplāno nekādu atbalstu remigrantiem, tiem minēts, ka: *remigrantiem atbalstu nevajag, pašvaldībai nav finanšu resursu, remigrācijas veicināšana nav pašvaldības funkcija, informācijas trūkums, iedzīvotāju aizbraukšana pašvaldībā nav aktuāla, trūkst speciālistu;*
- 6) Konstatēts, ka tikai 9% pašvaldību apkopo informāciju par remigrantiem (word vai excel, viens pagasts zīmē iedzīvotāju kustības karti), 2/3 pašvaldību atbalsta ideju par remigrācijas tīkla koordinatoru, paužot bažas par finansējuma avotu.

DLC nolēmji:

- 1.1. Rast iespēju iegūtos pētījuma rezultātus prezentēt kādā no LPS pasākumiem;
- 1.2. BISS nosūtīt priekšlikumu padziļinātās izpētes veikšanai līdz 5. septembrim DLC sekretariātam;
- 1.3. DLC Sekretariātam sadarbībā ar I. Mežu un R.Bremšmitu noteikt 5 pašvaldības izpētes veikšanai.

2. AKTUĀLĀ INFORMĀCIJA PAR ĢIMENEI DRAUDZĪGĀS PAŠVALDĪBAS PROGRAMMAS ATTĪSTĪBAS PROGRESU

(Raivis Bremšmits)

R.Bremšmits: prezentācija “Ģimenei draudzīga pašvaldība”

Izsakās: I. Parādnieks, N.Jirgensone, L.Liepa

Galvenās tēzes:

- 1) Programmas “Ģimenei draudzīga pašvaldība” ietvaros šobrīd tiek veidota vietne (vietagimenei.lv un paps.lv, kurā tiks apkopota informācija par visu Latvijas pašvaldību sniegto atbalstu ģimenēm ar bērniem, lai veicinātu labdabīgu konkurenci un motivētu pašvaldības pilnveidoties;
- 2) Programmas ietvaros tiek organizēts konkurss *draudzīgākās* pašvaldības identificēšanai – pašvaldības tiks ranžētas pēc sniegtā atbalsta apjoma (proporcionāli budžetam), pieejamā pakalpojumu klāsta, kā arī iedzīvotāju subjektīvā balsojuma, vērtējot savu pašvaldību;
- 3) Šobrīd zināms, ka konkursā nepiedalās un informāciju nesniegs Kuldīga, Salaspils, Lielvārde, Koknese un Krāslava, citas pašvaldības uz konkursu skatās pozitīvāk. Balsošanā iedzīvotāji varēs vērtēt visas pašvaldībās – arī tās, kas nav iesūtījušas datus vai atteikušās no dalības;
- 4) Vērojama tendence – jo lielāks pašvaldībā iedzīvotāju skata samazinājums, jo pasīvāka attieksme pret konkursu.

DLC nolemj:

- 2.1. Labklājības ministrijai sadarboties ar Vides un reģionālās attīstības ministru, nodrošinot abu informatīvo kampaņu – Ģimenei draudzīga pašvaldība un “Laiks Kopā” sinerģiju, nodrošinot savstarpēju popularizēšanu un iedzīvotāju informēšanu par iespēju vērtēt savu pašvaldību;
- 2.2. VARAM apsvērt iespēju pašvaldību vērtēšanas kritērijos ietvert vecāku līdzmaksājuma esamību pirmsskolas izglītības iestādē.

3. SASNIEGTAIS PROGRESS SAISTĪBĀ AR INFORMATĪVO KAMPAŅU “LAIKS KOPĀ” (IEPIRKUMS, LĪGUMA IZPILDĪTĀJS, VĪZIJAS, ZIŅAS)

(Aiga Ozoliņa)

A.Ozoliņa informē par informatīvo kampaņu ģimenisko vērtību stiprināšanai “Laiks kopā”.

Izsakās: I. Parādnieks, O.Žabko, L.Liepa

Galvenās tēzes:

- 1) Iepirkuma procedūra pavisam nesen noslēgusies, līguma slēgšana plānota 4. septembrī;
- 2) Kampaņas sauklis “Maziem mirkļiem liela nozīme”, akcentējot kvalitatīvu laika pavadīšanu ar bērniem un arī vecākiem vecumdienās;
- 3) Informatīvās kampaņas laika grafiks vēl tiks aktualizēts, bet indikatīvi tā sāksies oktobra sākumā un ilgs līdz 11. decembrim, sasniedzot kulmināciju oktobra sākumā (11., 12. datumos);
- 4) Kampaņas ietvaros paredzēta auditorijas uzrunāšana gan digitālajos medijos, gan ar televīzijas starpniecību, veidojot vēstījumu pozitīvā veidā.
- 5) Kampaņā jāinformē, ka būs vietne vietaģimenei.lv vai paps.lv – tavai ģimenei draudzīgā vieta par ĢDP iniciatīvu. Saslēgt abas kampaņas – popularizēt “Laiks kopā” un ĢDP.

DLC nolemj:

- 3.1. LM būtu lietderīgi izziņāt, kādā veidā informatīvā kampaņa presē “Tētis lasa grāmatu” sasaucas ar šīs kampaņas mērķi; būtiski veidot atšķirīgu pieeju no komercsabiedrību (RIMI, Maxima) realizētajām kampaņām, kurās arī izmantots ģimenes tēls;
- 3.2. Kampaņas kulminācijai būtu jābūt valsts Neatkarības dienā 18.11.2017., sasaistot valstiskumu un ģimeniskumu, uzsverot to, ka ģimene kopā ir gan ikdienā, gan svētkos.

4. INFORMĀCIJA PAR IZVEIDOTĀS BĒRNU LIETU SADARBĪBAS PADOMES DARBĪBAS IECERĒM

(Linda Liepa)

L.Liepa informē par 15.08.2017. izveidoto Bērnu lietu sadarbības padomi

Izsakās: I. Parādnieks

Galvenās tēzes:

- 1) Padome izveidota, lai risinātu ar ārpusģimenes aprūpē esošajiem bērniem saistītos jautājumus;
- 2) Padomes ietvaros plānots jautājumus ekspertu līmenī risināt un diskutēt domnīcu formātā, Padomei prezentējot risinājumus vai secinājumus;
- 3) Šobrīd zināms, ka šogad vienas domnīcas tēmai jābūt par veselības jautājumiem.

DLC nolemj:

- 4.1. Labklājības ministrijai kā Padomes sekretariātam informēt arī DLC par Padomē izskatīšanai plānotajām jomām, lai novērstu tēmu dublēšanos, bet būtu informēti par aktualitātēm kopējā mērķa sasniegšanai.

5. CITI JAUTĀJUMI

(Nita Jirgensone)

N. Jirgensone informē, ka sakarā ar pašvaldību kompetences jautājumu īpatsvara pieaugumu DLC darbā, būtu vēlams DLC sastāvā iekļaut arī VARAM pārstāvi. Tāpat informē, ka 28.08.2017. valdības ārkārtas sēdē DLC uzdots šāds uzdevums (Protokols Nr. 41, 1§:"23.) Demogrāfisko lietu centram sadarbībā ar Pārresoru koordinācijas centru un Labklājības ministriju izvērtēt ar papildu piešķirto finansējumu atbalstīto pasākumu sasaisti ar sasniegtajiem rezultātiem demogrāfijas situācijas uzlabošanā, sniedzot priekšlikumus par demogrāfijas politikas efektivitātes paaugstināšanu.

DLC nolemj:

- 5.1. Līdz 5. septembrim DLC dalībniekiem nosūtīt DLC sekretariātam savu skatījumu par to, kuras no
2. DLC Konceptuālajā ziņojumā iekļautajām tēmām ir TOP 5 prioritātes 2018. gadā, kā arī TOP 3 vispārējās ilgtermiņa prioritātes;
- 5.2. DLC Sekretariātam nosūtīt vēstuli VARAM, saskaņojot R.Bremšmita dalību DLC sastāvā;
- 5.3. Nepieciešams sadarbībā ar TM uzzināt, vai regresa kārtībā uzturlīdzekļi atgūstami tiešām tikai no katras astotās personas un kāpēc;
- 5.4. Valdības uzdoto vērtē izteiktajā redakcijā, to tieši nesaistot ar uzturlīdzekļu parādniekiem, bet gan ar pētniecisko darbu;
- 5.5. L. Liepai nosūtīt papildus pieejamo informāciju jaunā uzdevuma kontekstā;
- 5.6. Lūgt VM sniegt informāciju par to, kāds ieguvums būs tieši ģimenēm no 200 miljonu eiro piešķiruma veselības nozarei.

Sēdi slēdz plkst. 16.50

Sadarbības platformas "Demogrāfisko lietu centrs" vadītājs

I. Parādnieks

Sagatavoja:

D. Valte-Rancāne, 67082975

PKC Attīstības uzraudzības un novērtēšanas nodaļas konsultante

dace.valte@pkc.mk.gov.lv